EBÛ NASR-I SAFFÂR (Ahmed bin İshâk)

Buhârâ'da yetişen Hanefî fakihlerinden. İsmi, Ahmed bin İshâk bin Şebîb bin Nasr bin Seffâr'dır. Künyesi Ebû Nasr'dır. Buhârâ'da doğup büyüdü. Hanefî mezhebinde büyük fakih olarak yetişti. Çok kitap yazdı. Buhârâ'nın büyük âlimlerinden olan Ahmed bin İshâk, fıkıh ve edebiyat ilimlerini ezbere bilirdi. Buhârâ'da, onun zamanında böylesinin görülmediği rivâyet edilmiştir. Sonra Mekke'ye yerleşti. İlmini orada yaydı. 461 (m. 1069) senesinde Tâifte vefât etti. Kabri oradadır.

Mahmûd İbni Süleymân el-Kefevî, "Câmi" kitabında diyor ki, "O, İbrâhim bin İsmâil Ebû İshâk es-Saffâr'ın dedesidir. "Ensâb-ı Sem'ânî"de onun isminin, "Ebû Nasr İshâk bin Ahmed bin Şîs bin Nasr bin Şis bin Hakem'il-edîb es-Saffâr el-Buhârî" olarak zikredildiğini gördüm. O, Buhârâ halkındandır. Bu şehirde onun için bir ilim yuvası kurulmuştu. Onun evlâtlarından bir cemâati gördüm. Hâkim Ebû Abdullah "Târih-i Nişâbûr"da onun ismini zikretmektedir." Ebû Nasr, Hac yapmak üzere yola çıktı. Her yerde Hadîs ilmini öğrenmeye çalıştı. Daha sonra, Mekkeye gidip oraya yerleşti. Çok eser bıraktı ve ilmi her yere yayıldı.

Sem'ânî diyor ki, "Onun oğlu Ebû İbrâhim İsmâil bin Ebî Nasr-Saffâr, büyük bir âlim ve fazilet sahibi bir zât idi. Hep hakkı söylerdi. Allahü teâlânın dini hakkında doğruyu bildirirken, kimsenin ayıplamasından korkmazdı. Haktan ayrılmadığı için, zamanının hakanı Şems-ül-mülûk Nasr bin İbrâhim tarafından, 461 (m. 1069) senesinde Buhârâ'da şehid edildi. Bunun oğlu

olan Ebû İshâk İbrâhim bin İsmâil es-Saffâr da zâhid bir zât olup, ilim ve fazilet sâhiplerindendir. O, Hanefî fıkhını babasından öğrendi. Çok eser yazdı ve ondan çok kimseler istifâde etti, ilim aldı. 534 (m. 1139) senesi Rebî'ul-evvel ayının onaltıncı günü vefât etti.

Yine Sem'ânî diyor ki, "Ebü'l-Mehâmid Hammâd bin İbrâhim es-Saffâr da İbrâhim'in oğlu olup, Buhârâ Câmii'nde Cum'a günleri namaz kıldırırdı. Arab dili ve edebiyatı ile usûl ilimlerinde meşhûr olmuştur."

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Mu'cem-ül-müellifîn cild-1, sh. 161

2) Fevâid-ül-behiyye sh. 14, 15